

*Секція 1. Митна справа в умовах економічної глобалізації:
управлінські та гуманітарні аспекти*

**Підсекція 1.1. Організація та здійснення митної справи в умовах
глобалізації. Професійна освіта та гуманітарні аспекти митної справи**

**ЩОДО ПРИНЦИПІВ РЕФОРМУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
МИТНОЇ СЛУЖБИ**

П. В. Пашко

(Державна митна служби України, м. Київ)

Важливим для організації роботи митниці є визначення та своєчасне корегування пріоритетних напрямків свого розвитку. У свій час Держмитслужба підготувала Концепцію реформування своєї діяльності “Обличчям до людей”. За 2 роки, що минули з початку її реалізації частина заходів була виконана, частина була відкоригована, велика кількість перспективних ідей знайшла своє законодавче вирішення в новому Митному кодексі України.

Але нові підходи, які направлені на досягнення кінцевої мети, потребують чіткого визначення окремих показників, без чого кінцева мета може розумітися різними фахівцями по різному.

Наприклад, існуючим законодавством не визначено за якими критеріями визначається суб’єкт, до якого застосовується спрощений контроль, або перелік переваг цього спрощеного контролю.

Важливою складовою національної безпеки України є митна безпека [8]. Реформування діяльності митної служби в умовах виникаючих загроз впливає на показники забезпечення митних інтересів держави, але вивчення зміни цих показників від сучасних викликів для митної служби на сьогодні відсутнє.

Митний Кодекс України визначив **призначення митної служби України** – створення сприятливих умов для розвитку зовнішньоекономічної діяльності, забезпечення безпеки суспільства, захист митних інтересів України.

Мета розвитку митної служби України на даному етапі – досягнення такого рівня митного адміністрування, який забезпечить його високу ефективність при зовнішній простоті і швидкості оформлення.

Реалізація цього принципу може бути досягнута **шляхом** застосування новітніх технологій інформаційного митного контролю на основі системи автоматизованого управління ризиками, централізованого митного оформлення та пост-аудит контролю.

Митниця повинна створити автоматизовану систему, яка зможе **визначити суб’єктів ЗЕД**, що підлягають спрощеному контролю та таких, що потребують в кожному конкретному випадку підвищеного митного контролю.

Критеріями визначення спрощеного контролю є ведення суб’єктом ЗЕД діяльності відповідно до стандартів безпеки ланцюгу поставок, здійснення ними відповідних інвестицій в сферу укріплення систем безпеки

підприємства, достовірність наданої митниці інформації, чесне декларування і сплата митних платежів у повному обсязі протягом тривалого часу.

У відношенні до таких суб'єктів ЗЕД митниця зобов'язується **на довіру** відповідати довірою, яка у відповідності до законодавства надасть переваги в скороченому об'ємі інформації, що надається митниці для цілей митного оформлення, прискорення проходження через митницю товарів незначного ризику, зниження кількості та глибини митних перевірок, пріоритети митного оформлення в умовах виникаючих форс-мажорів, унеможливлення упередженості. Максимальною формою довіри повинне стати законодавче визначення можливості подання митниці інформації про переміщені через митний кордон товари без їх фізичного пред'явлення митникам.

Довіра не виключає використання митницею можливості проводити вибірковий контроль суб'єктів ЗЕД, які отримали від держави право на спрощений контроль. Ця умова базується на необхідності забезпечити **баланс пріоритетів** між об'ємом митного контролю та його спрощенням, що пов'язано із балансом між затратами держави на досягнення необхідного рівня митної безпеки та її збитками від незначного об'єму товарів, які при переміщенні через митний кордон, не були проконтрольовані митницею.

Цей **баланс досягається** автоматизацією процесів митного контролю на базі отримання максимально можливого об'єму інформації про ланцюги поставок товарів; їх стан, вартість, вагу та інші характеристики на цьому ланцюгу; відповідність товарів показникам, що заявлені митниці; достовірність відомостей про відправників, продавців та отримувачів товару; доброчесність митників, що здійснюють митне оформлення цих товарів, перевізників, декларантів, власників та керівників митних складів і терміналів тощо.

Новий Митний кодекс України, **надав повноваження** та створив можливість для реформування роботи митної служби за зазначеним принципом.

Митна служба України здійснила кроки в напрямку реалізації зазначених принципів шляхом прийняття Концепції реформування діяльності митної служби „**Обличчям до людей**” з визначенням терміну її реалізації до 2015 року.

Нові завдання, що виникають на шляху забезпечення високих соціальних стандартів для населення, захисту інтересів вітчизняного бізнесу на міжнародній арені, сприяння підвищенню інвестиційної привабливості національних підприємств для іноземних партнерів, примушують митну службу проводити корегування своєї діяльності, зберігаючи **незмінними основні принципи реформування**.

Сучасним викликом для митної служби, який потребує відповідного реагування, стала можливість отримання та передання митної інформації в електронному вигляді в режимі реального часу між країнами, митницями, суб'єктами ЗЕД та використання цієї можливості потенційними порушниками митного законодавства. Митниця в сучасних умовах повинна не тільки надійно захистити свою інформацію, але і використовувати ці можливості в митних технологіях, створювати технічні системи для реалізації цього сучасного механізму.

Побудова технологій митного контролю товарів для прийняття автоматизованих рішень на основі обробки значних масивів інформації передбачає наявність:

- системи договорів про *отримання інформації* з різних джерел;
- *каналів* для отримання on-line інформації;
- *системи збору, збереження та обробки інформації*;
- системи, яка дозволить приймати електронні митні декларації через мережу *Інтернет*;
- сучасних *методик обробки та аналізу інформації* (економічної, товарознавчої, статистичної, біржової, оперативної тощо) по світовому виробництву, товаропотокам, фінансовим схемам розрахунків, стану товарів на ланцюгах поставок тощо для визначення груп ризиків та товарів ризику;
- *підрозділів, які аналізують* результати обробки інформації, готують профілі ризиків та проекти управлінських рішень, а також формують пропозиції щодо розробки профілі ризиків та інших заходів з управління ризиками;
- *інтегрованого інформаційного середовища* митної служби;
- системи управління ризиками *на всіх етапах* митного контролю від моменту отримання попередньої інформації про товари, заплановані до переміщення через митний кордон, до закінчення митного оформлення;
- *суб'єктно-орієнтованих профілів* ризику, направлених на контроль осіб з низьким ступенем довіри (на основі історії результатів митних перевірок, запитів, наявних відомостей тощо);
- потужної системи пост-аудит контролю з законодавчо визначеними *суб'єктами*, які можуть такий контроль здійснювати;
- механізму *взаємного з податковими* органами використання інформації про вироблення, переміщення та реалізацію товарів на території країни;
- системи визначення *добросовісності* митників, що здійснюють митне оформлення товарів, перевізників, декларантів, власників, керівників митних складів та терміналів з використанням зазначеної інформації при корегуванні форм митного контролю тощо.

Враховуючи сучасні загрози та виклики Державна митна служба України корегує та визначає пріоритети своєї діяльності.

A RESEARCH ON CHINESE CUSTOMS SUPERVISION PLATFORM OF NEW TECHNOLOGY

Meng Shaodong

(Shanghai Customs College, Shanghai, China)

1. Introduction

Customs is an important node of international trade and the global supply chain. Customs has the unshirkable supervisory responsibility on the cargo, vehicle and people who will entry and exit the territory of a country, and shoulder the important mission to protect a country's safety. Customs monitoring business is one of the important content and segment of the global supply chain management activities. The business management of Chinese customs is a sort of administrative management on the tools of transportation,